

Програма навчання та інформування задля запобігання збору, полювання чи відлову рідкісних та тих, що перебувають під загрозою видів, що знаходяться в дерлісфонді філії «Народицьке спеціалізоване лісове господарство» ДП «Ліси України»

Деградація довкілля, викликана інтенсивною господарською діяльністю людини, призвела до масштабних зрушень у природних екосистемах, наслідком чого є зменшення чисельності або зникнення багатьох видів тварин, рослин і грибів. Вжиття своєчасних заходів охорони дикої фауни і флори дозволяє призупинити негативні процеси руйнування навколишнього природного середовища та відновити стан популяцій вразливих видів до безпечного рівня.

На світовому саміті із сталого розвитку у Йоганнесбурзі у 2002 р. та на Генеральній асамблеї ООН у 2005 р. була схвалена глобальна мета щодо досягнення до 2010 р. суттєвого зменшення втрат біорізноманіття. У зв'язку з цим 2010 р. оголошено ООН Міжнародним роком біорізноманіття з метою привернення уваги країн світу до нагальної проблеми збереження біотичної складової довкілля, яка є основою для існування людства на планеті.

Займаючи менше 6% площі Європи, Україна володіє приблизно 35% її біорізноманіття, причиною чого є розташування території України на перехресті багатьох природних зон та міграційних шляхів багатьох видів фауни.

Біота України нараховує понад 70 тис. видів, з них флора — понад 27 тис. видів, фауна — понад 45 тис. видів. Одним із заходів збереження цієї різноманітності тваринного і рослинного світу є ведення Червоної книги України, куди заносяться види, що внаслідок різних причин опинилися під загрозою зникнення.

Перше одностомне видання Червоної книги України було видано у 1980 р. і до нього було включено 85 видів тварин та 151 вид судинних рослин.

Друге видання Червоної книги України було підготовлено у двох томах. Перший том — «Тваринний світ» — був надрукований у 1994 р. і налічує 382 види. Другий том — «Рослинний світ» — вийшов друком у 1996 р. і налічує 541 вид.

Третє видання Червоної книги України, видане через 13 років після випуску другого тому другого видання, включає 542 види тварин та 826 видів рослин і грибів. У ньому враховані сучасні наукові дані щодо чисельності та поширення видів, положення міжнародних договорів, Стороною яких стала Україна протягом останніх 10-15 років, зокрема Конвенції про біологічне різноманіття, Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції), Конвенції про збереження дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції) тощо.

Нове видання Червоної книги України є результатом праці великого колективу авторів з різних наукових установ, передусім Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України, Інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України, інших організацій, окремих фахівців.

Координацію робіт щодо підготовки третього видання Червоної книги України здійснювала Національна комісія з питань Червоної книги України та Міністерство охорони навколишнього природного середовища України.

Видання Червоної книги України є вагомим внеском у справу збереження різноманітності тваринного і рослинного світу України як основи сталого розвитку держави для теперішнього і майбутніх поколінь.

Висновок. Таким чином законодавче поле Європейського Союзу є досить комплексним, де існує низка правових (нормативних) документів (директив) та їх похідних, що впливають на внутрішнє законодавство кожної із країн учасниць та, насамперед, регламентують ведення мисливського господарювання й полювання з метою сталого (раціонального) використання природних ресурсів та, у зв'язку із цим, потребують різного рівня узгодження менеджмент планів окремих користувачів. Насамперед, це стосується виконання так званих природничих («Пташиної» та «Оселищної») директив, з метою управління популяціями до рівня, який би не ставив під загрозу нормальний розвиток мисливських та насамперед, охоронюваних видів. Однак, єдиного Закону, прямої дії щодо управління мисливським господарством – немає і це залишається внутрішнім питанням імплементації чи аргументованого узгодження кожної з держав. Тим не менше сучасне мисливіство у країнах Європейського Союзу повинно ґрунтуватись на підходах, викладених в «Європейській хартії з полювання та збереження біорізноманіття» та виконанні вимог європейського законодавства залежно від особливостей місцезосташування мисливського господарства й іншої діяльності до якої користувач має намір долучитися.

Червонокнижні види, на які потрібно звернути велику увагу в межах нашого дерлісфонду наведені в Додатку 1